Ե՝ 3864 1901 ՕԳՈՍՏՈՍ 29/11 ՉԱՐԵԼՆԻՀ 18ինձի սեռեռ 1319 ՃԼՄԱՆԻ ԹՎ. ԷՎՎԷ. 27/29 ՍԱՂԻՍԹՈՍ

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաճրատա իրի տեքա եանի ՉԱՐԵԼՆԻՀ վէ ՃՈՒՄԱՅ ԻՐԹԷՍի կիւնլերի նեշր օլունուր։

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاددهسى نومرو ٦٥

ՂԱԶԵԹԱՄԸՉՐՆ ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85. = 6 այլըղը 45 ղ. տուր։ = Բօսթա իւճրէթի պիրլէ այիտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէ 60 բարա տըր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՃԱՐԹԱՐԸ. = Վինդի սահիֆէնին պէհէր սրբասը 5, Ճնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սրբասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սրբասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօգ տէֆթա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրրճա բազարլըգ օլունուր։ = Նիւսխէսի 30 բր. տըր։

Ղազէթահանա սահիպլէրի խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա. = Իսարէհանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատատէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՍԽԻԹԱՐ ԱԲԲԱՆԸՆ ՓՈՐԹԼԷՆԱՆԸ

Էկէր միլլէթիմիզ քիթապէթինին միւէսսիսլիկինատէն տօլաեը Ս. Սահակ վէ Ս. Մեսրոպ էն պիւեիւք շէրէֆ ու իֆթիխարը, վէ պու միլլէթին շիւքրանիէէթինի ճէլպէ լայէրզ օլմուշլար իսէ, իքինճի մէրթէպէսէ տախի Մխիթար Աբբայա թէքմիլ միլլէթին պու ճիհէթլէ միննէթտար վէ միւթէշէքքիւր օլմար կէրէք տիր։ Մխիթար, Սիվաստա տօղմուշ, վէ հէր պիւեիւք զաթլար, չօճուգլուգ-լարընտան, միւսթաղպէլլէրինի իրանէ իտէր ալէամէթլէր կէօսթէրտիքլէրի կիպի, միւշարիլէյհ տախի, պիր կիւն, միլլէթինէ ֆայտէլի պիր զաթ օլմագ վէ թարիխատէ մուհիմմ պիր մէվգի թուութմագ իւզրէ, թա չօճուգլուղու կէմանընտան, քէօշէնիշին պիր էօրֆիւ արզուլէմիշ, վէ վագթին ադ չօգ իլմու քիթապէթ սահիպլէրինին եանընդրնա կէրիշէրէք, քիթապէթէ ֆէվգէլատէ մէյլ իթմիշ տիր։

Իշթէ, պու մագսատի դավի վէ արզուի սամիմի իլէ Մխիթար՝ Տէրիսաատէթէ կէլիպ, պիր միւատէթ պուրատա դալըրզընտա, չէնտ նէֆֆէր քէսանը քէնտիսինէ հէմմէսլէք պուլարագ, հէր պիրլիքատէ, հէմ բուհանիէթ, հէմատէ ինթիշարը մէարիֆ եօլունտա միլլէթիմիզէ խըտմէթ իմմէք իւզրէ պիր թարիգաթ թէէսսիսի ֆիքրիյլէ, խայլի միւատէթ սէյեահաթլարտան սօնրա, նիհայէթ Վէնէտիկէ մուվասալէթլէ, շիմտիքի Ս. Ղազար նամ ատաեը, քէնտի նամըյլա թէէսսիս իյլէտիկի թարիգաթին մէրքէզ վէ մահէլլի իթթիխաղ իյլէմիշ տիր։

Պու թարիգաթին թարիխինի եաղմագ՝ իշպու սիւթունլէրիմիզին հաճմի իչին գավլը տէյիլ տիր։ Զաթէն վիճուտէ կէթիրտիկի պիւեիւք պիւեիւք բուհանի վէ ճիսմանի զաթլար, վէ աչըզը միւքէլլէֆ վէ մունթազամ մէքթէպլէր, իիւլասա իպթիտաի թէէսսիսինատ, միլլէթիմիզ քիթապէթ վէ մէարիֆի՝ բէք տիւշկիւն վէ կէրիտէ գալմըշ պիր հալտէ իքէն, Մխիթարը վէ չակիրտլէրինին զայրէթ վէ էմէքլէրի սաեէսինատ պու կիւնքի բարլագ հալին քէսպ իտիլմէսի սաթհի պիր սուրէթատէ կէօզ էօնիւնէ կէթիրիլէճէք օլուր իսէ, թարիգաթին թէքմիլ թարիխի՝ անճագ վէ անճագ պու միլլէթին խայր ու մուհասէնաթը իլմիեէ վէ ֆիքրիեէսինէ չալըշմագտան իպարէթ պուլունմուշ օլտուղու անլայըլապիլիր։

Շուրասը մալիւմ օլմագ կէրէք տիր քի, Մխիթարեան թարիգաթը նէյն պունճա սէնէլէրտէն պէրու պուգա վէ տէվամը, հատտը զաթինտէ բէք պիւեիւք պիր մուվաֆֆաղըյէթ օլուպ, չիւնքի այնի վաղրթտա նիչէ նիչէ մանասթիրլար զայպ օլմուշ եուխտա էհէմմիյէթտէն պիւթիւն պիւթիւն արի պիր հալտէ դալմըշ օլտուղլարը թագտիրտէ, Մխիթար Ա. բա իլէ քէնտի խալէֆլէրինին իշպու մուէսսիսէսի՝ էճնէպի միւէսսիսաթը բուհանիէ վէ իլմիեէսինճէ պիլէ զրպթէպախշ պիր հալէ կէթիրմէլէրի, տօղրուտու միլլէթիմիզճէ բէք պիւեիւք պիր սէպէպի իֆթիխար օլմաեա լաեըգ պուլունմուշ տուր։ Պու իսէ, գօլայ գօլայ օլմատըգ, հէր մուհիմմ թէէսսիսաթ կիպի, պու տախի թա իպթիտաի թէշքիլինատէն պէրու պիր թագըմ միւշքիլաթը թասլիյէ վէ զարուրիեէէ ուզրամըշ իսէ տէ, թարիգաթին տիւմէնի խատրէսինի էլէ ալանլարին էն պիւեիւք մէհարէթի շու օլմուշ տուր քի, հէր կէօնա միւշքիլաթ ու մէվանիէ, հէր թարաֆտան գուհուր խէն խասիմ վէ մուխալիֆլէրէ, եախոտ տահա տօղրուսու թարիգաթին շէրէֆ ու թէրադգըրընը չէքմէմէնլէրէ կէօռիւս վէրէրէք, վէ քէնտի խաթթը հարէքէթլէրինատէն զէրրէ գատտար շաշմատ արագ իքի մուաղզամ ասըրլար զարֆընտա հէմ եաշատապլըմըշ, հէմ իլերլէմիշ, հէմ տէվլէթ ու միլլէթիմիզէ սաբգ, միւգթէտիր վէ ալիմ զաթլար եէթիշտիրմիշ, էլհասըլ պու կիւն հիչ պիր թէարրուզտան գօրգմագ վէ սարսըլմագ պիր վաղիեէթ թուութապիլմիշ տիր։

Իշթէ, պու թարիգաթին թարիխի թէէսսիսինատէն պէրու թամամ իքի եիւզ սէնէ կէչմիշ օլմասընին պիր զիյնէթի մանասուսէսի օլմագ վէ Մուէսսիսի Մուաղզամը Մխիթար Աբբայը թաազիմ էյլէմէք իւզրէ, չէգան բաղար կիւնիւ, թարիգաթին մէրքէզի օլան Վէնէտիքտէ, Ս. Ղազար վանքընտա, մէրասիմի մախսուսէ իճրասընա պաշլանտըգը կիպի, եէվմի մէղբիւրատ պուրատա տախի Ս. Ց. Ռոկեբերան քիլիսէսինատէ, Վէնէտիկ Մխիթարեան թարիգաթինին մէքթէպլէրինատէն չրգմըշ օլան միւթէատտիտ շակիրտանին արզուլարընա մուվաֆագաթլա, Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Էմմանուէլեան Պօղոս էֆ. հաղրէթլէրի թարաֆընտան մութանթան սուրէթտէ Գուտտատը շէրիֆ թագտիս ղըլընմըշ տըր։

Զիյնէթի մէկբիւրէեէ պիր թէրթիպաթ հէյեէթի թարաֆընտան բիւտէթ օլունուպ, քիլիսէնին քէաֆֆէյի շամատան վէ ավլիզէլերի եադբըմըշ, վէ Դաստա, Զըմմառ մանասթիրը Մեծաւորու Գեր. Անդրէաս Գերապայծառ. Աղէքսանդրեան իլէ Վէնէտիկ Մխիթարեան թարիգաթընտան Հ. Գրիգորիս Ծ. Վ. Մէրճանճեան, Հ. Ամբանաս Տիրոյեան, Հ. Մեսրոպ Սահակեան, Հ. Ռափայէլ Սանտալճեան, Հ. Սերովբէ Ապտուլլահեան, Հ. Հմայեակ Նարկիլէճեան, Հ. Յարգիս Յովսէփեան, Հ. Պօղոս Գաֆթանճեան վրդ.լեր։

Վիէննա Մխիթարեանլարընտան, Հ. Գրիգորիս Գալէմքէրեան վէ Հ. Գէորգ Բանչիկեան վրդ.լեր։

Անտոնեան թարիգաթընտան, Հ. Վահան Ռէհանեան վէ Հ. Վարդան Գարագաշեան վրդ.լեր իլէ Զմմառ վէ Բրօքականտա բահիպլէրինատէն պաղըլարը հաղը պուլունմուշլար տըր։

Պունլարընն արդ ասընտա վէ խասէթէն թէրթիպ իտիլմիշ օլան մահէլլատէ, Մուրատ-Ռափայէլեան մէքթէպլէրինին գատիմ շակիրտանընտան Սամանճեան Յովսէփ էֆ., Նամատանճեան Գրիգոր խան, Իսթիւճեան Կարապետ, Երամեան Նազար, Սիրուն Յօզէֆ, Ոսկեան պէրատէրլէր, Տր. Զարգարեան, Եսայեան Մանուէլ էֆ.լեր վէ սայիրլէրի, վէ Վէնէտիկ Մխիթարեանլարը Տէրիսաատէթ մէքթէպլէրի շակիրտանը՝ մուալիմլէրիյլէ պիրլիքատէ մահէլլի մախսուսլարընտա հաղը պուլունմուշլար տըր։

Գուտտատը շէրիֆ էնտասընտա Ս. Աւետարանը՝ Սամանճեան Յովսէփ էֆ. էօրմիւշտիր։ Միւմանիէյհ՝ Թարիգաթին իլք տէֆա Բատուատա աչըզը Մուրատ-Ռափայէլեան մէքթէպինին էն դաամ շակիրտի օլուպ, մէքթէպի մէզբիւր հասպ էլ իճապ Բարսիսէ նազլ իտիլտիկինատ, Յովսէփ էֆ. տախի օրատա կիթմիշ տիր։

Ս. Աւետարանին գրատթընտան սօնրա, Գէրպ. Հ. Ամբանաս Վ. Տիրոյեան՝ Մխիթար Աբբա հաղգընտա թահրիրի պիր նութգ իրատ իլէ, պունատա միւշարիլէյհին էվսաֆը մէմատուհէսինի վէ խըտմաթը հասէնէսինի զիքր իթտիկի զրրատա, անին, «Նէ՛ մէզհէպիմի միլլէթիմէ, նէ՛ տէ միլլէթիմի մէզհէպիմէ ֆէտա իտէրիմ» զէմինինատ սէօյլէմիշ օլատուղու իֆատէեի էս իւլ էսաս իթթիխաղ իթմէքլէ, միլլէթ վէ մէզհէպ ֆարգը իթմէքսիզին, ումում միլլէթին քիթապէթ վէ մէարիֆինէ վէ էվլատը միլլէթ նէ գատտար միֆիտ վէ նէ պիւեիւք խայրխահ օլտուղունու իշարէ վէ պու սահեէտէ ումում միլլէթէ սէվկիյի վէ այիտ օլտուղունու տէրմիեան էյլէմիշ տիր։

Այնինի բուհանիտէն սօնրա, քիլինին սալօնունա չէգըլարագ, օրատա տախի պիր նութգ իրատ օլունուպ, կէրէք Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրինին վէ կէրէք տիկէր հուզզարը քիրամին զիյնէթի մէզբիւրէեէ թէշրիֆլէրինատէն տօլաեը պէեանը թէշէքքիր իտիլմիշ տիր։

Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Էմմանուէլեան Պօղոս էֆ. հաղրէթլէրի իսէ, պու սըրատա մէվգիեէ միւնասիպ պաղը սէօզլէր իրատ իլէ, Մխիթար Աբբանընն վէ շակիրտլէրինին միլլէթիմիզէ վագը օլան խըզմէթլէրինի սէնա եիթտիքատէն սօնրա, Թարիգաթին Մուէսսիսի Մուաղզամը հաղգընտա խայր տուատը օգումուշ տըր։

Թէրթիպաթ հէյեէթի թարաֆընտան հուզզարա շէրպէթ վէ գահվէլէր իքրամ իտիլմիշ տիր։

Իշպու զիյնէթէ վէ եէվմի մախսուսա հիւրսէթի ֆախիրէ օլմագ իւզրէ, Մխիթարեան մէքթէպլէրի գատիմ շակիրտանը, թահսիլի մէարիֆ իչին Դատրքէօյ Մխիթարեան մէքթէպինէ իքի ֆուգարա չօճուղու գօյմատա գարար վէրտիքլէրի կիպի, արզը թէպրիք վէ թէէնիեէթ զրմընտա, Վէնէտիեէ, ֆրանսըզճա վէ իթալիանճա իքի թէլէկրաֆնամէ տախի քէշիտ իթմիշլէր տիր։

Իքի շակիրտին ինթիխապը զըմնընտա թէրթիպաթ հէյեէթի կէլճէք հաֆթա իճթիմա խտէճէք տիր։

*** Իշթիտիկիմիզէ կէօրէ, իշպու Յորելեան զիյնէթինին՝ Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթը թարաֆընտան տախի բումի սեպտ. 8 տէ իճրասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

Այնի պիւեիւք Մուէսսիսին շակիրտլէրի օլան վէ պաղը իրճաաթը ահվալ սէպէպիյլէ Վէնէտիկատէն այրըլմըշ պուլունան Վիէննա Մխիթարեանլարը տախի, միլլէթիմիզէ, տիկէր մէպլէքատաշլարը կիպի, ինթիշարը մէարիֆ վէ քիթապէթ եօլունտա բէք չօգ խըզմէթլէր իթմիշլէր տիր, վէ էլան իթմէքտէ տիրլէր։

Շայանը թագտիր տիր քի, Վիէննա Մխիթարեանլարը՝ իգթիսարը մատտիլէրի Վէնէտիկինքի գատար օլմաեըպ, զաեէթ մահտուտ օլմասըյլա պէրապէր, մահզա քէնտի սէպաթ վէ զայրէթլէրիյլէ վիճուտէ կէթիրտիքլէրի ասարը նէֆիսլէրի, վէ աչտըգլարը մէքթէպատէն եէթիշտիրտիքլէրի նիչէ նիչէ տէվլէթ վէ միլլէթ խաեբրը զաթլար իլէ, ումում միլլէթին պիհագ թէվէճճիհ վէ բաղպէթինի գազանմըշլար տըր։

Անլէրին, Մուէսսիսլէրինէ հիւրմէթի մախսուսէ օլմագ իւզրէ իճրա իտէճէքլէրի Յորելեան մէրասիմինին տախի էզճէր ճիհէթ մունթազամ վէ միւքէմմէլ օլաճաղը շիմտիտէն գավլէն մէմուլ օլունմագտա տըր։

ԼՈՒՐՏ

(Շարունակութիւն և վերջ)

Ի՜նչ յուզիչ տողերով կը նկարագրէ Լիւտովիգ Նատօ ուխտագնացութեան մանրամասնութիւնները։

Ահա տեղ տեղ նոյնութեամբ կը թարգմանեմ.

Եւ ուխտաւորներու ամբոխը՝ գետի մը պէս կ'անցնի քաղքին փողոցներուն մէջէն։ Այս պահուս քանը հինգ հազարէ աւելի ուխտաւոր կան հոս, և տակաւին կուգան, կուգան միշտ։ Ամէն վայրկեան մասնաւոր շոգեկառքեր կը հասնին։ Տուները, պանդոկները լեցուն են. ուխտաւորները բաց տեղեր կը պառկին գիշերը։

... Ահա՛ հրաշագործ այրը, որուն մէջը մատուռ մը կայ։ Մատուռին առջևը ամբոխ մը խռնուած է։ Հիւանդներ, պատգարակներու կամ կառքերու մէջ պառկած՝ աւելի առաջն են։ Վարդապետ մը բարձր տեղ մը ելած՝ ազդու ձայնով մը և պատկառելի շարժուձևերով՝ կ'աղօթէ, և ամբոխը որոտագին կը կրկնէ միաբերան.

«Ո՜վ Լուրտի Աստուածածինը, գթա՛ մեր հիւանդներուն» կ'ըսէ վարդապետը թաւ ձայնով, և ամբոխը կ'որոտայ. «Ո՜վ Լուրտ Աստուածածինը, գթա՛ մեր հիւանդներուն։»

«Ո՜վ Լուրտի Աստուածածինը, օգնէ մեզի, ազատէ մեզ։»

Եւ ասիկա կը շարունակէ անդուլ անդադար, հրաշագործ այրին դիմաց, ուր կը խռնուի տակաւ աներևակայելի ամբոխ մը, որ ջերմեռանդօրէն գետնին քարերը կը համբուրէ։

Ովսաննա՜յ, Ովսաննա՜յ...։ Կարծես լեռները կը դղրդին իրենց հիմերէն։

... Այրը լեցուած է սրբէն ուխտաւորներով, որ բարձր ձայնով կ'աղօթեն և կը պոռան շարունակ. «Ո՜վ Լուրտի Աստուածածինը, ներէ մեզի... սիրէ մեզ... գթա մեզի... բժշկէ մեր հիւանդները... բժշկէ մեր զաւակները... ներէ, ներէ մեզի... դուն կարող ես ամէն բանի... դուն կը սիրես մեզ... դուն պիտի խղճաս մեր վրայ...»

Ա՜հ, մարդ չի կրնար դիմանալ այս սրտառուչ տեսարանին դիմաց. սիրտս կը բզկտի, պիտի մարիմ...

Բայց, ահա՛... ահա՛.., ճշմարիտ անդամալոյծներ ոտք կելլան ու կը քալեն... ահա՛ համրեր որ կը խօսին...

Հրա՜շք, հրա՜շք։

* * *

Հանդէսներու մէջ ամէնէն գեղեցիկը և ամէնէն շքեղը՝ Սրբութիւն Սրբոցի թափօրն է որ տեղի կ'ունենայ ցորեկէն ետքը, բոլոր ուխտաւորներու ներկայութեամբ։

Խօսքը դարձեալ Լիւտովիգ Նատօին կը թողում, մինչ ամփոփելով՝ ի հարկէ.

Ահագին ամբոխ մը խռնուած է։ Տաք արև մը գլուխները կ'երէ։ Ուխտաւորներու մէջ կը տիրէ տարօրինակ ոգևորութիւն մը։ Կարգապահութիւնը՝ կատարեալ։ Ուխտաւորները՝ աչուընին երկինք յառած կ'աղօթեն։ Բոլս ապուշ տղեկ մը կայ որ գետնին վրայ կը տապլտկի՝ հակառակ երկու վարդապետներու զայն զսպելու համար բրած ճիգերուն։ Տարօրինակ Սարսուռ մը կ'անցնի ամբոխին մէջէն։ Միսթիքական անէացումը՝ գագաթնակէտին հասած է։

Մեծ բան մը պիտի պատահի. կը զգամ։

Բայց, ի՞նչ։

Լռութի՜ւն։

Հեռուէն քաղցր ու մելամաղձոտ ձայներ կը լսուին։ Թափօրը կը յառաջանայ։

Մտիկ ըրէք.—

Pange, lingua, gloriosi,
Corporis mysterium,
Sanguinisque preciosi,
Quem in mundi pretium.

Առջևէն կուգայ քահանաներու և մոմակալներու անվերջը շարքը։ Եռագոյն դրօշակներ օդին մէջ կը ծածանին։ Ետևը, ահա շքեղաշուք ամպհովանին. և ամպհովանիին տակ Սրբութիւն Սրբոցը կ'երևայ, վսեմ, վեհափառ և յաղթական, արևի կտոր մը ամբողջ, շողշողուն ու բոցափայլ արևին տակ, աստուածային փառապսակով մը բոլորուած... և քանըհինգ հազար ուխտաւորներ՝ ամէնքը մէկտեղ կը խոնարհին, կը ծնրադրեն...

Հիւանդները չեն ծնրադրեր սակայն, այլ, խելացնոր ու տենդահար՝ դողդոջուն ձեռքերնին կ'երկնցնեն դէպի Անոր։ Անդամալոյծները կ'երերան իրենց պատգարակներուն մէջ, թոքախտաւորները կ'այլակերպին. կոյրերը՝ լոյսը տեսնալու համար տարօրինակ ճիգեր կ'ընեն. քանըհինգ հազար հոգի, քանըհինգ հազար հաւատացեալներու կամքը նոյն վայրկեանին ի մի կը ձուլուի... և ահա՛ տեղի կ'ունենայ այս գերագոյն դէպքը, զոր միայն ու միայն Աստուած կարող է ընել։

Աչքերուս առջև, բազմաթիւ մահամերձներ կ'ելլան իրենց անկողիններէն, ուր բանտարկուած էին այնչափ տարիներ ի վեր, և տատամսելով կը հետևին թափօրին։

... Մատուռին կից է բժշկական քննութեանց սրահը, ուր երեք բժիշկներ՝ հրաշքները կը վաւերացնեն և բժշկուած հիւանդները կը քննեն։

Ամէն բժիշկ ազատ է հոն մտնել և անձամբ քննել։

Երկար ժամեր մնացի բժշկական քննութեանց սրահը։ Եւ տեսայ ու հաստատեցի հոն՝ անդամալոյծներ որ կը քալէին, սրտի հիւանդութիւն ունեցողներ բոլորովին ապաքինած, մահամերձներ՝ ողջնցած...

* * *

Մութը իջնալուն, լուսավառութիւնները կը սկսին։ Սարսափելի զուռեմ գոչում մըն է որ կը տիրէ ամբողջ քաղքին մէջ։ Քսանըհինգ հազար հոգի միաբերան Լուրտի Աստուածածինը կը փառաբանեն։ Ամէն կողմէ՝ Ողջոյն քեզ Մարիամի աղօթքը կը լսուի ահեղ, դղրդալի։

... Երջանիկ են այդ մարդիկը, երջանիկ։

Կը հաւատա՜ն... ու հաւատքը ամէն ինչ է անոնց համար, որովհետև հաւատք մը ունենալով՝ կամք մըն ալ ունին։ Գիտութիւնը, իմաստասիրութիւնը անկարող են հրաշքին խելք հասկցնել. բայց անիկայ որ հաւատք մը ունի, տգէտ ըլլալով հանդերձ՝ կը զգայ, կը տեսնայ հրաշքը և կը հաւատայ։ Արդէն կարելի՞ է միթէ խելք հասկցնել անծանօթին. ո՞ւր պիտի մնար Խորհուրդին վսեմութիւնը, եթէ խորհրդաւոր չըլլար ան։

Ջէ՞ մի որ Տիեզերքն ալ հրաշք մըն է ինքնին։

Ե. Թ.

Մ. ԲՕԼ ՍԹԷՖԱՆՕՎԻՉԻՆ
ՃԷՆԱԶԷ ԱԼԱՅԸ

Խայրխահը մէշհուր Մ. Բօլ Սթէֆանօվիչին ճէնազէ ալայը ճումաա իրթէսի կիւնիւ մութանթան սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ տիր։

Վագաա միւթէվէֆֆա պու ալայըն գանէթ սատէ իճրա իտիլմէսինի արզու իթմիշ իսէ տէ, Բում միլլէթի իչըն պիւեիւք խայրխահ օլան վագիֆէի չիւքրանը կիւզարիւքնի լաերգըլյա իյֆա իթմէկի պօրճ աստ իյլէմիշ տիր։ Շէօյլէքի օ կիւնիւ թէքմիլ Գատըքէօյ եաս իչինտէ պուլունմուշ տուր։ Ճէնազէ ալայը թէրթիպաթը սապահա գատար իթմամ իտիլ, Աեա Էֆիմիա նամ պիւեիւք քիլիսէտէն միւթէվէֆֆանըն խանէսինէ գատար սօգագլար թէմիզլէնմիշ վէ սիեահ թիւլ իլէ էօրթիւլիւ օլան սօգագ կազ ֆէնէրլէրի եագըլմըշ տըր։ Բում վէ Էրմէնի քիլիսէլէրինին չանլարը սապահտան չալընմաեա պաշլամըշ վէ ճէնազէ ալայընըն կէչէճէկի սօգագլարտաքի էվլէր վէ տիւքքեանլար, սիեահ թիւլլէր իլէ, վէ Աեա Էֆիմիա քիլիսէսինին տիվարլարըյլա սիւթունլարը կիւմիւշ սաչագլը սիեահ թիւլլէր իլէ էօրթիւլմիւշ տիւր։ Քիլիսէնին տըշարքի գապուսընըն իքի թարաֆընտա, միւթէվէֆֆանըն իսմինին պաշ հարֆլարընը հավի օլարագ, իքի սիեահ պայրագ ասըլմըշ, վէ խանէսինին իչէրի վէ տըշարըսը, ալէմէթի մաթէմ օլմագ իւզրէ սիեահ թիւլլէր իլէ էօրթիւլմիւշ տիւր։ Վասի պիր սալօն սիեահլարա պիւրիւնմիւշ օլուպ, պունտա եաբըլմըշ օլան միւքէլլէֆ պիր գաթաֆալգ իւզէրինէ թապութ գօնուլմուշ, վէ քիւճիւք գօգուսու իլէ նէֆիս չիչէք գօգուլարը սալօնա եաբըլմըշ տըր։ Մ. Բօլ Սթէֆանօվիչին քիւմէթի, քէնտի խայրխահլըղընը տէլալէթ իտէճէք սուրէթտէ պիր հալը սիւքունէթ քեսպ իթմիշ օլուպ, էլլէրի, կէօքսիւ իւզէրինտէ պիր խաչ թութմուշ, վէ ումուզունա Ս. Սօվէօր նիշանընըն լաճիվէրտ համայլի վէ Չնճի րիւթպէտէն Օսմանի նիշանը թագըլմըշ տըր։ Գաթաֆալգըն եաբըլմըշ օլտուղու սալօն՝ ճումաա ագշամը էհալիյէ աչըլարագ, հէր սընըֆ էհալի, էրքէք, գատըն, չօճուգ, հիսապսըզ էյլիքլէր իթմիշ օլան միւթէվէֆֆանըն էլլէրինի, պէրայի չիւքրանիյէթ էօբմիւշլէր տիր։ Նիչէլէր կէօզ եաշլարը տէօքմիւշլէր վէ պիր գաչ քիչի տէ պայըլմըշլար տըր։ Կէճէ վագթա գատար պու արզը իհթիրամ տէվամ իտիպ, ճումաա իրթէսի սապահը թէքրար պաշլամըշ տըր։ Իսթանպօլտան վէ Անատօլուտան թագըմ թագըմ էհալի կէլէրէք, միւթէվէֆֆանըն էյլէնլէրի մատամ Փալլօզօբէքսիւնէ վէ մատամ Թէօթօքիւսէ վէ էվլատլարընա պէեանը թաազիյէթ իյլէմիշլէր տիր։ Գաթաֆալգըն էթրաֆընտա միւթէալլիմանը սաարաֆան իլէ թիւնէճարան պուլունուեօր, սաաթ 5 րաատէլէրինտէ, Բում միւէսսէսաթը իլմիէ վէ խայրիէսինին հէյէթի մէմուրէլէրի կէլմէկէ պաշլամարագ, միւթէվէֆֆանըն խասսաթի մէմնունէսինի վէ իթտիկի էյլիքլէրի միւպէյյին միւէսսիր նութգլար իրատ իյլէմիշլէր տիր։ Բաթրիգխանէմիզ իլէ Էրմէնի Բաթրիգխանէսինտէն, Խախամխանէտէն վէ տիկէր ճէմաաթլէր րուհանիէտէն տախի վէքիլլէր կէօնտէրիլմիշ տիր։ Ճէնազէ ալայը սաաթ 7տէ Մօտաաքի խանէտէն չու սուրէթլէ հարէքէթ իթմիշ տիր։ Էնօնտէն պէլէտիէ չավուշլարըյլա բօլիսլէր, ահֆարաթ գավասլարը, էրքէք վէ գըզ մէքթէպլէրի չաքիրտանը, միւէսսիսաթը խայրիէ վէքիլլէրի, Բաթրիգխանէ գավասլարը, արգասընտա Բում պաթրիկի իլէ Սինոտ ազալարը, 150 գատար Բում պապասը, Էրմէնի Բաթրիգխանէսինին հէյէթի մախսուսէսի, Թաբութուն էթրաֆընտա իսէ, Միւխթէլիթ մէճլիս ազալարը, Իթալիա սէֆարէթինին մաւէթ վաբօրը թայֆալարը, միւթէվէֆֆանըն ագրապասըյլա խատէմէսի, Իթալիա սէֆարէթի վէ գօնսօլաթօսըն վէքիլլէրի, Բուսիա վէ Եունան սէֆիրլէրի, վէ սաիր սէֆարէթլէրին մէմուրլարը, վէ արգասընտա հիսապսըզ էհալի եուրիւմէքտէ պուլունմուշլար տըր։ Միւթէվէֆֆա՝ Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն Շէվալիէլիք րիւթպէսինի հաիզ օլմագլէ, Ֆրանսա սէֆարէթ միւսթէշարը Մ. Պարսթ՝ սէֆարէթի նամընա հազըր պուլունմուշ տուր։ Թաբութուն էօրթիւսիւ գօրտօնլարընը Մ. Պարսթ իլէ Եունան սէֆիրի, Իթալիա սէֆարէթի միւսթէշարը, Մ. Լէօնիտաս Զարիֆի վէ Մ. Օպուանօ թութմուշլար տըր։

Էրմէնի քիլիսէսի էօնիւնտէ պիր միւտտէթ տուրուլուպ, Աւետարան օգունմուշ, վէ պատէհու ալայ Բում քիլիսէսինէ կիրիպ, պուրատա եալընըզ տավէթլիլէր գապուլ օլունմուշ տուր։ Բահսէթ տուալարընտան սօնրա, Միւխթէլիթ մէճլիս րէիսի Գրիգորիօս էֆ., պիր մէրսիէ իրատ իլէ, միւթէվէֆֆանըն էյլիքլէրինի զիքր իյլէմիշ տիր։ Սօնրա, ալայ՝ Մօտաաքի խանէսինէ աւտէթլէ, ճէնազէ պիր մուշ վաբօրընա վազ իտիլէրէք վէ տավէթլիլէր մուշլարա վէ Մախսուսէնին իքի վաբօրընա րաքիպ օլարագ, Թօբհանէեէ տօղրու եօլա չըգըլմըշ տըր։

Սաաթ 10տա Բըլաթըյա վասըլ օլունմուշ վէ օրատան Թապութ՝ 4 աթլը միւքէլլէֆ պիր ճէնազէ արապասընա վազ իլէ, 270 գատար արապալարըն րէֆագաթըյլա, Թագսիմտէ, Այի-Թրիատա քիլիսէսինէ կէլինմիշ տիր։ Եօլուն պօեունճա խըռնախըռն էհալի թօբլանմըշ տըր։ Թապութ, քիլիսէտէ միւքէլլէֆ պիր գաթաֆալգ իւզէրինէ գօնուլուպ, բազար սապահը, բաթրիգ էֆ. իլէ տիկէր զէվաթը քիրամ հազըր օլտուգլարը հալտէ, թէքրար բահսէթ տուալարը իյֆա վէ բաթրիգ վէքիլի թարաֆընտան պիր մէրսիէ իրատ իտիլէրէք, ճէնազէ թապութու՝ 4 աթլը պիր արապա իլէ Շիշլիտէ Բում գաբրիսթանընա նագլ, վէ ճէնազէ մուվագգաթէն պիր մագպէրէտէ հըֆզ իտիլմիշ տիր։ Գաբրիսթանա գատար ագրապա վէ ահըպպաստան չօգլար արապալար իլէ րէֆագաթ իթտիքլէրի կիպի, զաթէն բէք չօգ էհալի տէ էվվէլճէ օրատա կիթմիշ տիր։ Մ. Լօմպարտօ՝ գաբրիսթանտա պիր մէրսիէ իրատ իթմիշ վէ միւթէվէֆֆանըն զիքրի ճէմիլինին ապատ ունուտուլմաեաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։

*** Ճէնազէ ալայընտան սօնրա, Պէյօղլունտա Զօղրաֆիօն մէքթէպինտէ 30 քիշիլիք պիր սօֆրա վէրիլիպ, Բաթրիգ էֆ. իլէ Սինոտ վէ Միւխթէլիթ մէճլիս ազալարը վէ միւթէվէֆֆանըն պազը ագրապասը հազըր պուլունմուշլար տըր։ Թաամտան սօնրա հուզզար մահզունէն տաղըլմըշլար տըր։

*** Միւթէվէֆֆանըն պիրատէրի Մ. Ժան Սթէֆանօվիչ՝ սեպտ. 6(19տա Տէրխասատէթէ կէլէճէկինի Լօնտրատան պա թէլէկրաֆ պիլտիրմիշ, վէ Իթալիա գօնսօլաթօսունա՝ վագիֆէսինի հիմնի իյֆա իթմէսինտէն տօլայը պիլհասսա թէշէքքիւր իթմիշ տիր։ Մ. Ժան՝ քէնտի կէլմէսինէ տէկին վէրասէթ իշլէրինէ պագըլմամասընը գօնսօլաթօտան րէճա իյլէմիշ տիր։ Միւթէվէֆֆանըն Պէյօղլու վէ Մօտաաքի խանէլէրի գարանլըգ, Իթալիա գօնսօլաթօսընա թէսլիմ գըլընմըշ տըր։

ՄԻՒՃԹԷՄԻԱՅԻ ԱՄԷՐԻԳԱ ՐԷԻՍԻ ՃԻՒՄՀՈՒՐԸ.— Րէիսի միւչարիլէյհ Մ. Մաքինլի պիր գադըլտա ախըչար օլմուշ իսէ տէ, անտան սըհհիյէթինէ էնտիշէ օլմատըղը՝ աթթըպա թարաֆընտան պիլտիրիլիւօր։ Էվրօպա հիւքիւմտարլարը, Ֆրանսա րէիսի ճիւմհուրը վէ սաիր զէվաթ՝ միւչարիլէյհէ պա թէլէկրաֆ իզհարը թէէսսիւֆ իլէ, նագրէն իատէի սըհհաթինի թէմէննի իթմիշլէր տիր։

Մ. Մաքինլի՝ Պիւֆալօտաքի մուսիգի սէրկիտէ պուլունուրքէն, խասթալըղընը հիսս իթմիշ տիր։

ՋԻԵԱՐԷԹ ՎԷ ՄԻՒԼԱԳԱԹԼԱՐ.— Բուսիա խարիճիէ նազըրը՝ Գօբէնհակա վասըլ օլուպ, Բուսիա սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթլէ, Չար իլէ կէօրիւշմիւշ տիւր։

Չար՝ քէնտիսինի սուֆրաեա ալըգօյմուշ տուր։

Իմբ. Նիգօլա՝ Գօբէնհակտա Ինկիլթէրրա գրալը իլէ ուզուն միւտտէթ կէօրիւշմիւշ տիւր։

Իմբէրաթօրը միւչարիլէյհին տիւն Տանցիկտէ պէքլէնիլիւր վէ իմբ. Վիլհէլմ իլէ կէօրիւշէճէկի՝ թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։ —Էօնիւմիւզտէքի ճումաա իրթէսի կիւնիւ տախի Չար Տանցիկտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Բարիս պէլէտիէսի՝ Չարըն Բարիսի զիեարէթ խատէքի Իմթիխանըլինէ մէյանի, թէրթիպաթը լազըմէ իչին 100,000 ֆրանգ թախսիս իթմիշ տիր։

Պու կիւն Չար՝ Տանցիկ լիմանընտա պուլունան Հօհէնցօլլէրն նամ թէնէզզիւհ վա-

բօղընտա իմբ․ Վիլհէլմ իլէ Թաամ իթտիք-տէն սօնրա, ազշամ տախի իքի իմբէրա-Թօրլար՝ Սթամպուլա նամ Թէնէզզիւհ սէ-ֆինէսինտէ Թաամ իտէճէքլէր տիր։

Ֆրանսա րէիսի ճիւմհուրը Մ․ Լուպէ-նին՝ Չարըն արզուսու մուճիպինճէ, վէ միւշարիլէյհին Ֆրանսաեա վուգու պու-լան զիեարէթինէ մուգապէլէ օլմագ իւզ-րէ եագընտա Րուսիաեա ազիմէթ իտէ-ճէկի Փօթէնհականտան իշար գըլընմըշ տըր։

ՍԸՐՊԻԱ․— Սըրպիա գրալ վէ գրա-լիչասը Ղարպի Սըրպիաեա կիթմիշլէր տիր։ Րուսիաեա վուգու պուլաճագ սէյ-եահաթլարընըն վագթը՝ Չարըն Րուսիա-եա ավտէթինտէն սօնրա գարարլաշտըրը-լաճագ տըր։

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ
Բէրա, Եէշիլ փողոց, թիւ 1

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1901—1902 ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

Ուսումնարանը պիտի վերաբացուի առաջիկայ Սեպտեմբերի 3ին։

Ընդունելութեան պայմաններուն և ուրիշ մանրամասնութիւններուն տեղեկանալ փափաքող ուսումնասէր պատուական ազգայիններէն կը խնդրուի որ հաճին դիմել Ուսումնարանը՝ Երկուշաբթի և Հինգշաբթի օրերը մինչեւ կէս օր։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Բէրա, 11)24 Օգոստոս 1901

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Հիւտէյտա միւթէսարրըֆլըղընա՝ Պաղտատ, Պասրա վէ Մուսուլ վիլաեէթլէրի ատլիէ միւֆէթթիշի Համտի պէյ, Վան վիլաեէթի պօսթա վէ թէլէկրաֆ պաշ միւտիրիեէթինէ՝ Խիւտավէնտիկեար միւֆէթթիշի Ալի պէյ, Խիւտավէնտիկեար միւֆէթթիշլիկինէ՝ Էտիրնէ միւֆէթթիշի Շազի էֆ․, Էտիրնէ միւֆէթթիշլիկինէ՝ Էրզրում միւֆէթթիշի Հալիմ էֆ․, Էրզրում միւֆէթթիշլիկինէ՝ Վան մէրքէզի միւտիրի Շաքիր էֆ․ թային․ Ամէտիի Տիվանը Հիւմաեուն խիւլէֆասընտան Միւֆիտ պէյէ ուլեա էվվէլիհ Մէճիտի Թըպիեի միւլքիէ վէ սըհհիէյի ումումիէ ազասընտան օբէրաթէօր Փուատ Սիւրէյեա պէյէ միրի միրանլըգ րիւթպէլէրի թէվճիհ․ Էրմէնի բաթրիգխանէսի գարու քէհեասը Տէր Ներսէսեան Տիգրան էֆ․ նէ Չնճի Մէճ․, Գայսէրիէ Էրմէնի մէրխասասը Պալեան Տըրդատ եպիսկոպոսա վէ Պիթլիս մէրխասասը Եզնիկ վրդ․ է Յիւնճիւ Օսմ․, Էրզինճան մէրխասասը Դանիէլ, Արապկիր մէրխասասը Մուշեղ, Շապին Գարահիսար մէրխասասը Սմբատ, Էրզրում մէրխասա վէքիլի Զաւէն, Վան մէրխասա վէքիլի Սահակ, Մուշ մէրխասա վէքիլի Խորէն, Մամուրէթ իւլ Ազիզ մէրխասա վէքիլի Գալըստեան Եղիկ, Ուրֆա մէրխասա վէքիլի Անանիա, Արմաշ մանասթըրը րէհաքիպինտէն Բաբկէն Մ․ վրդ․ լէր իլէ Էրմէնի բաթրիգխանէսի գարու քէհեասը մուավինի Յարութիւն, վէ Նէտի-գուլէտէ Էրմէնի խասթախանէսի քեաթիպի վէ մուհասիպի Մագսուտ Խիւտավէրտեան վէ Իւսկիւտարտա Էրմէնի մէքթէպի միւէսսիս վէ միւտիրի Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ․ լէրէ Յիւնճիւ Մէճ․ նիշանլարը իհսան․

Մէրզիֆօն գազասը գայմագամ մուավինլիկինէ՝ Էնգարէ վիլաեէթի պիտ․ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի միւտավինլէրինտէն Միքէ էֆ․, Սիվաս տէֆթէրխանէսի միւֆէթթիշլիկինէ՝ Հալէպ տէֆթէրխանէ մէմուրը Աթաուլլահ, Էրզրում տէֆթէրխանէ միւֆէթթիշլիկինէ՝ Գասթէմօնի տէֆթէրխանէ մէմուրը Ալի Րիզա, Մամուրէթ իւլ Ազիզ տէֆթէրխանէ միւֆէթթիշլիկինէ՝ Բրէվէզա տէֆթէրխանէ մէմուրը սապըգ Ահմէտ Րէֆիգ, Հալէպ տէֆթէրխանէ մէմուրիեէթինէ՝ Սուրիէ վիլաեէթի տէֆթէրխանէ գալէմի պաշ քեաթիպի Քէմալ էֆ․ լէր, Մարսիլիա պաշ շէհպէնտէրլիկինէ՝ Պէրլին սէֆարէթի Սէնիէսի պաշ քեաթիպի Համտի պէյ, Պէրլին սէֆարէթի պաշ քիթապէթինէ՝ Պէլկրատ սէֆարէթի պաշ քեաթիպի սապըգ Ասըմ պէյ, Րօմա սէֆարէթի Չնճի պաշ քիթապէթինէ՝ սէֆարէթի միւշարիլէյհա Չնճի քեաթիպի սապըգ Րէշիտ պէյ, Պէլկրատ սէֆարէթի պաշ քիթապէթինէ՝ Պիւքրէշ սէֆարէթի Չնճի պաշ քեաթիպի Սիւլէյման պէյ, Պիւքրէշ սէֆարէթի Չնճի քիթապէթինէ՝ Լօնտրա սէֆարէթի Յիւնճիւ քեաթիպի Րաղիպ պէյ թային․ Աստանա մէրքէզ Թիճարէթ մահքէմէսի րիասէթի՝ Գայսէրիէ Թիճարէթ մահքէմէսի րէիսի Բրօտրօմօս էֆ․ նէ, Գայսէրիէ Թիճարէթ մահքէմէսի րիասէթի՝ Էսկիշէհիր Թիճարէթ մահքէմէսի րէիսի Սիլվէսթրօս էֆ․ նէ, Էսկիշէհիր Թիճարէթ մահքէմէսի րիասէթի՝ Այտըն մէրքէզ Թիճարէթ մահքէմէսի ղապթ քիթապէթինտէ միւսթախտէմ Մահմուտ Վէհպի էֆ․ նէ Թէֆվիզ․ Յինճի ֆըրգանըն Յինճի լիվա գօմանտանը Իպրահիմ Էտհէմ փաշաեա Յինճի Մէճ․, Չնճի լիվա գօմանտանը միրլիվա Իզզէթ փաշաեա Չնճի Օսմ․, Տար իւլ Աճէզէ միւտիրի Աքիֆ պէյէ վէ Զարպխանէ մէմուրլարընտան Յովսէփ էֆ․ նէ Կիւնճիւ Օսմ․ նիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Խըտիվը Մըսըր Ապպաս Հիլմի փաշա հազրէթլէրի՝ տիւն Տէրսաատէթէ մուվասըլէթլէ, տօղրուճա մապէյնի Հիւմաեունա կիթմիշ տիր։

—Բարիս սէֆիրի Միւնիր պէյ՝ Մէէղունէն տիւն Սիւրաթ գաթարըյլա Տէրիսաատէթէ կէլմիշ վէ տօղրուճա մապէյնի Հիւմաեունա կիթմիշ տիր։

—Տամատ Ֆէրիտ վէ Նասըր փաշալար՝ Իթալիա վէ Իսփանիա գրալլարընըն պիրէր նամէի մախսուսունու համիլ օլարագ Էվրօբատան չէհրիմիզէ ավտէթլէ, տօղրուճա մապէյնի Հիւմաեունա կիթմիշլէր տիր։

—Բեաֆֆէյի միւէզզին վէ իմամլարըն մաաշլարընա, պա իրատէի սէնիէ զամմ վուգու պուլաճագ տըր։

—Մալիէ նազըրը Զիւհտի փաշա հազրէթլէրինին նամիզաճ օլտուղու Մէսուտէ Շէհրիեարի օլմազլէ, իսթիֆասը խաթըր իչին գուրէնտատէն Իզզէթ պէյ իգամ պույրուլմուշ տուր։

—Իզմիրտէ պուլունան Ֆրանսա սէֆարէթինին Մուէթ նամ մահէթ վաբօրու՝ մէզքիւր լիմանտան հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Տիւն Եունան սէֆիրի՝ խարիճիէ նազըրը հազրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Աւուսթրիա սէֆիրի ճումա իրթէսի կիւնիւ, Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգա սէֆիրլէրիյլէ Րումանիա մասլահաթկիւզարը տա բազար իրթէսի կիւնիւ խարիճիէ նազըրը հազրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիւշլէր տիր։

—Պիր Ալման ղազէթասընըն գավլինճէ, Թիւրքիատաքի էճնէպի մէքթէպլէրի վէ միւէսսիսաթը խայրիեէսի սէնէ պաշընա գատար րուխսաթը րէսմիէ ալմաղլար իսէ, վէրկի վէրմէկէ մէճպուր օլաճագլար տըր։

—Տէրսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ․ Գօնսթան՝ Բարիս ճիվարընտա խանէսինէ կիթմիշ իսէ տէ, Զարըն հուզուրընտա իճրա խըլընաճագ օլան պիւեիւք ասքէրի թալիմլէրտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ եագընտա Թէքրար Բարիսէ ավտէթ իտէճէք իմիշ։

—Պէյրութ վիլաեէթինտէ Նասրա գազասընտա Արպա նամիյլէ մաարուֆ պազը մանասթըրլար րէիսլէրինին միւթէսարրըֆ օլտուգլարը 324 տէօնիւմ, վէ Թէպասըյէ Օսմանիէտէնվէ էհալիիգ ատիմէտէն միւսլիմ վէ ղայրը միւսլիմ էշխասըն էօհտէլէրինտէ պուլունան 2247 տէօնիւմ արազիտէն չիմտիեէ գատար ալընան 1000տէ 8 վէ 1000տէ 4 վէրկինին, էմսալի կիպի, 1000տէ 10ա իպլաղըյլա էօշիւր ալընմասընտան սարֆը նազար խըլընմասինէ իրատէի սէնիէ սըտուր իյլէմիշ տիր։

—Ճէպէլի Լիպնան Թրամվայ խաթթլարընըն իշլէթմէ խտարէսինին՝ օրատաքի չըմէնտըֆէրլէր գումբանիասընտա տէվր վէ իճարընա՝ մէզքիւր գումբանիանըն Բարիստէքի մէճլիսի խտարէսինճէ գարար վէրիլէրէք, պու պապտէ հէր իքի գումբանիա Թարաֆընտան Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինէ միւրաճաաթ խըլընմըշ վէ իճապը տէրտէսթի իճրա պուլունմուշ տըր։

—Պուլկարիստան րէիսի վիւքէլասը Մ․ Գարավէլօֆըն խաթիֆա իտէճէկի Թէքզիպ օլունուեօր։

—Եունան սէֆիրինին եագընտա տիրլօմասի աչէմինտէն չէքիլէրէք, Եունանիսթան մէպուսան ինթիխապաթընտա քէնտիսինի գանտիտա Թագտիմ իտէճէկինի, վէ օ հալտէ Գահիրէ Եունան ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ․ Կրիպարինին Տէրիսաատէթ Եունան սէֆարէթինէ Թայինի գըլընաճաղընը Եունան ղազէթալարը եազըշլար տըր։

—Իւսկիւտար վէ Գատը-քէօյիւ Թրամվայ խաթթը ինշաաթընըն, —Թալիպինին իսթիտասը վէճհլէ,— պիր գըսմը մէճպուրի վէ տիկէր գըսմը իխթիեարի օլարագ, պուլունան պէքլէնիլէն Թայտէնին կէօրիւլէմէնէճէկի Շուրայի Տէվլէթտէն օլ պապտէ Թանզիմ վէ մագամը Սատրազամիէ Թագտիմ խըլէն մազպաթատա պէհան օլունարագ, Ալէմտաղը, Էրէնքէօյ վէ տիկէր ուզագ մահէլլէրէ Թէմտիտ օլունաճագ խաթթլարըն ինշասընը գօլայլաթմագ իւզրէ, Իւսկիւտար-Գատըքէօյ Թրամվայ խաթթըընըն պուխարըյլը օլմասը Թէքլիֆ խըլընմըշ տիր։

—Շիրքէթի Խայրիէ սէհիմտէրինին պուլուտան պէօյլէ Գալաթա պօրսասընտա րէսմէն գապուլինի՝ Շիրքէթին մէճլիսի իտարէսի՝ մէրճիինտէն իսթիտա իյլէմիշ տիր։

—Կրէկուար էֆ․ Գարագաշ՝ չէհրիմիզտէ հալաթ, իփ, սիճիմ, չուլ, նէլէքէն պէզի վէ սաիրէ իմալի իչին 25 սէնէ միւտտէթլէ պիր ֆապրիգա Թէէսիսի իմթիեազընը իսթիրհամ իթմիշ տիր։ Տէրիսաատէթտէ սէնէտէ 350,000 լիրալըգ հալաթ վէ էմսալի սարֆ խըլընմէքտէ, վէ պունուն պիւեիւք գըսմը մէմալիքի էճնէպիեէտէն կէթիրիլմէքտէ տիր։

—Օսմանլը վէ Եունան Թիճարէթ գօմիսիօնընտա Օսմանլը մուրախխասլարընըն Եունան մուրախխասլարընա վէրտիքլէրի ճէվապլար՝ կէչէն կիւն Եունան վիւքէլասը պէյնինտէ միւզաքէրէ օլունմուշ տուր։

—Տէրիսաատէթտէ, նէրիյի էմթաասը Թէշհիր խըլըրէք պիր Թիճարէթ սէրկիսի գիւշատը իչին մէրճիինտէն րուխսաթ խաթէնիլմիշ տիր։

—Թիճարէթ օտասը ղազէթասը՝ 100տէ 8 ռասիլի կէօմրիւք րէսմի լաղվ խըլընտըղը կիպի, 100տէ 1 խարճի կէօմրիւք րէսմինին տէ լաղվ խըլընմասընը Թավսիէ տահիօր։

—Պուլկարիստան սինօրունտա նէնիտէն 20 ատէտ ասքէր գարագօլխանէսի ինշա խըլընաճագ տիր։

—Գուտտա պիր Րում բօսթախանէսի Թէէսիս օլունմուշ տուր։

—Միւթէվէֆֆա Բօլ Սթէֆանօվիչին ազրապասընտան Մ․ Գալվօգօրէսի՝ տիւն Ֆէնէրէ կիտէրէք, Րում բաթրիկի էֆ․ նի զիեարէթ իթմիշ տիր։

—Րուսիա սէֆիրի՝ էվվէլքի կիւն սէֆարէթին պազը պիւեիւք մէմուրլարըյլա Չէրնօմօրից սէֆինէսի գօմանտանընտա վէ տիկէր պազը զէվաթա պիր զիեաֆէթ քէշիտէ իթմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն 20 գատար Իթալիալը սէյեահլար՝ Րումանիա վաբօրըյլա Քէօսթէնճէտէն Տէրիսաատէթէ կէլմիշլէր տիր։

—Նաւէ Ֆրանէ-Բրէսէ ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, էվվէլճէ Հայտար-փաշա րըհթըմը իչին Թանզիմ օլունան բլան՝ սօնրատան Թէպտիլ օլունմուշ, վէ Թատիլաթը վագըա՝ հիւքիւմէթի Սէնիէճէ գապուլ խըլընմըշ տիր։

—Պուլկար բօլիսի՝ Սօֆիատա իչիգ կիւճիւգ օլան 50 քիչինի տիրտէսթ իթմիշ տիր։

—Իսկէնտէրիէտէ վէ Բօյաճիտէ եամուրճագտան արա սըրա վուգուաթ վէ վէֆիեաթ օլուեօր։

—Սէլանիքտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Ճումայը Պալէա Թարաֆլարընտա էշգըեա պիր Ամէրիգալը միսիօնար իլէ զէվճէսինի վէ պունուն րէֆիգէսինի տաղա գալտըրմըշլար տըր։

—Կէչէն ազշամ Գաարմ-փաշատա Սաատուլլահ էֆ․ նամ տավա վէքիլի՝ խանէսի գարշուսունտա գամա իլէ գաթլ ու Թէլէֆ խըլընմըշ տիր։ Գաթիլ Գաարի տէրտէսթ օլունմուշ տուր։

—Էլպասանտա էշգըեանըն իճրաի շէգավէթ իտիփ, պիր Խրիսթիանը Թէլէֆ իթտիքլէրինէ տաիր Եունան ղազէթալարընըն եազտըղը հավատիսի Մանասթըրըն րէսմի ղազէթասը Թէքզիպ իթմիշ տիր։

—Էրպապը ֆէսատտան օլուպ, Իսկէնտէրիէտէ պուլունան Ֆազըլ Բաշիա նամ շախըս իլէ պիր վագըթ Պօմպայտա Օսմ․ շէհպէնտէրի օլմուշ օլան Հիւսէյին Բեամի վէ քիթապճը Լեւոն հաքգլարընտա՝ Իրանտա չըգան Էտէպ ղազէթասընա Գահիրէտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Ֆազըլ իլէ Հիւսէյին Իսկէնտէրիէտէ ֆիթնէ ու ֆիճուր իչինտէ էօմիւր կէչիրիփ, ղաեէթ սէֆիլ պիր հալէ կէլմիշ օլտուգլարը հալտէ, Լեւոն պունլարտան 30 լիրա տավասընտա գալըրըշըր, անլէր ինքեար իտէր, վէ Լեւոն տախի իտտիասընը իսպաթ իտէմէտիկինտէն, մէրգումանըն խըրըղը, տօլանտըրըճը վէ համթա գալպազան օլտուգլարընը սէօյլէր, վէ իմալ իթտիքլէրի գալպ սիքքէլէրտէն պիր գաչ Թանէ տէ քէնտի եանընտան չըգարըպ կէօսթէրիր։ Մէրգումլարըն խանէսի արաշթըրըլըպ, վագըաթ Թաստիգ օլունուր․ լաքին անլէր տէ Լեւոնըն՝ քէնտիլէրինտէն կէրի գալմաեան պիր չէշէ օլտուղունու մէյտանա չըգարաճագլարընտան, իւչիւ տէ Թէվգիֆ խըլընըր։

—Էվվէլքի ազշամ սաաթ 11.30 տա Հայտար-փաշատան քէօփրիւեէ կէլէն 10 Ն․ Մայթէբէ նամ վաբօր՝ Գատըքէօյ իսկէլէսի էօնիւնտէ տուրան Գրնալը նամ վաբօրա չարբմըշ տըր։ Մայթէբէնին գամարասը բարչալանմըշ իսէ տէ, համտ օլսուն պաշգա գազա օլմամըշ տըր։

—Էվվէլքի կիւն Թաթավլատա 12 եաշլարընտա պիր Րում չօճուղու՝ Այի-Տիմիթրի քիլիսէսինին հավլիսինտէքի գուեուեա տիւշէրէք պօղուլմուշ տուր։

—Պէշիքթաշտա Փրունճու Եօրկի՝ բազար կիւնիւ Պէշիքթաշ ղայըքթասընտա միւրաճաաթլա, քէնտի Թապլաքեարը Ալէքսի մարիֆէթիյլէ Թանըտըղը Հալիմ Գապաթաշտա պիր գահվէխանէտէ Թութտուրմուշ տուր։ Մէրգումուն վէ րէֆիգի Ալէքսինին խանէլէրինտէ վէ քէնտի իւզէրլէրինտէ չալընմըշ րէք չօգ էշեա վէ խըրսըզ ալէթլէրի զուհուր իթմիշ տիր։ Փրունճու՝ մէրգումլարըն քէնտիսինի տախի սիրգաթա չէրիք իթմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, գապուլ իթմէմիշ օլտուղունու սէօյլէմիշ տիր։

—Յունվար 7տէն պէրու չէհրիմիզտէ եումուրճագ իլլէթինտէն 19 վուգուաթ վէ վէֆիեաթ օլմուշ տուր։ Սօն տէֆա օգոստ․ 19տա 1 վուգուաթ զուհուր իթմիշ տիր։

—Կէչէն հաֆթա չիտտէթլի փուրթունա սէպէպիյլէ Գարատէնիզտէ պազը տէնիզ գազալարը վուգու պուլտուղու խապէր վէրիլիեօր։

—Օգոստ․ 20տէն 27նէ գատար չէհրիմիզտէ 209 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Պիր էշգիյա փիրգասը իւչ հաֆթա էվվէլ Պանտըրմա ճիվարընտա Իսլամ միւթէզէլլիմընտան պիրինին օղլունու տաղա գալտըրըպ, պէտէլի խէլաս մագամընտա 1000 լիրա Թալէպ իթմիշ տիր: Էշգիյանըն տէրտէսթի իչին Թէտաբիրի լազըմէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպօլ խաւբէխանէլէրի կէլէճէք ճումաա իրթէսի կիւնիւ Թաթիլ օլունաճագլար տըր:

⁂ ԻԼԱՆ.— Պէյօղլունտա Տէրիկոս սօգաղընտա քաային Օսմանլը պանգասընըն միւթէսարրըֆ օլտուղու 12 Ն. խանէնին քիրալըգ խուսուսի մէզքիւր պանգա Թարաֆընտան իլան օլունուր:

ՊԱՆԳ ԷՄՊԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ
ԻԼԱՆԼԱՐԸ ՏԸՐ

100տէ 4 ֆայիզլի տուհուֆը միւմթազէլէրի Օսմանիէ Թահվիլաթընըն կէլէճէք սէնէ. 1)14տէ վատէսի խիթամ պուլան 36ընճը նումէրօլը գուբօն պէտէլլէրինին Թարիխը մէզքիւրտէն իթիպարէն բաղարտան մաատա հէր կիւն, էօյլէնտէն էվվէլ ալաֆ. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա 2 1)2ա գատար (ճումաա կիւնլէրի սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար) Գալաթատա վագը Օսմ. Պանգասընտան Թէէտիէ օլունաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունուր: Վատէլէրի էվվէլճէ խիթամ պուլան գուբօնլար սախի մէզքիւր կիւն վէ սաաթլարտա կէօսթէրիլմէլի տիր: Նումէրօլու պօրտըրօլարը իլէ պէրապէր վէրիլէճէք գուբօնլարա մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի վէրիլէճէք, վէ պէտէլի մէզքիւր իլմուխապէրին Թարիխինտէն 10 կիւն սօնրա, Գալաթատա վագը Օսմ. Պանգասընտան Թէէտիէ օլունաճագ տըր:

⁂ 100տէ 4 ֆայիզլի Բրիօրիթէ Օսմ. Թահվիլաթընըն կէլէճէք սէնէ. 1(14տէ վատէսի խիթամ պուլան 22 նումէրօլու գուբօն իլէ 1)14 օգոստ. 1901 Թարիխլի քէշիտէտէ ամօրթի խուրէն Թահվիլաթ պէտէլլէրինին Թարիխը մէզքիւրտէն իթիպարէն, բաղարտան մաատա հէր կիւն, էօյլէնտէն էվվէլ ալաֆ. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա ալաֆ. 2 1)2ա գատար (ճումաա կիւնլէրի էօյլէնտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար) Գալաթատա վագը Օսմ. Պանգասը կիշէլէրինտէն Թէէտիէ օլունաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունուր: Վատէլէրի էվվէլճէ խիթամ պուլան գուբօնլար իլէ ամօրթի խուրէն Թահվիլաթ սախի մէզքիւր կիւն վէ սաաթլարտա կէօսթէրիլմէլի տիր: Նումէրօլու պօրտըրօլար իլէ պէրապէր վէրիլէճէք գուբօն վէ Թահվիլաթա մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի իթա օլունաճագ, վէ պէտէլլէրի մէզքիւր իլմուխապէրին Թարիխինտէն 10 կիւն սօնրա, Գալաթատա վագը Օսմ. Պանգասընտան վէրիլէճէք տիր:

⁂ 1890 սէնէսի 100տէ 4 ֆայիզլի Թահվիլաթը Օսմանիէնին կէլէճէք սէնէ. 1)14տէ վատէսի խիթամ պուլան 23 նումէրօլու գուբօնլար իլէ 1901 օգոստ. 1(14տէ քէշիտէ օլունան գուրաընտա ամօրթի խուրէն Թահվիլաթ պէտէլլէրինին Թարիխը մէզքիւրտէն իթիպարէն բաղարտան մաատա հէր կիւն, էօյլէնտէն էվվէլ ալաֆ. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա ալաֆ. սաաթ 2 1)2ա գատար (ճումաա կիւնլէրի էօյլէնտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար) Գալաթատա վագը Օսմ. Պանգասընտան Թէէտիէ օլունաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունուր: Վատէլէրի էվվէլճէ խիթամ պուլան գուբօնլար իլէ ամօրթի խուրէն Թահվիլաթ մէզքիւր կիւն վէ սաաթլարտա կէօսթէրիլմէլի տիր: Նումէրօլու պօրտըրօլար իլէ պէրապէր վէրիլէճէք գուբօն վէ Թահվիլաթա մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի վէրիլէճէք, վէ պէտէլլէրի մէզքիւր իլմուխապէրին Թարիխինտէն 10 կիւն սօնրա, Գալաթատա վագը Օսմ Պանգասընտան Թէէտիէ օլունաճագ տըր:

27 օգոստ. 1901 Տէրսաատէթ

ՏՕԼՊԷՐ ԱԱՊՐԻԷԼ

)(292)(

Կէնճ գըզ գապուսու գապատըգտան սօնրա, վէ աէրէթի նէրէ գօյտուգտան սօնրա,

— Ագշամլայըն, վալիտէ, տուա իթմէք իչին գայրիսթանա կիթտիկին հալտէ, սաաթ գաչտա՞ տէօնտիւն, տէյի սորտու:

Կապրիէլ, գարանլըգ սէպէպիյլէ Րօժէնին օրատա պուլունտուղունու կէօրէմէյէրէք, սէօզլէրինէ տէվամ իտէճէք, վէ պէլքի տէ մալիւմ օլան սըրրը մէյտանա գօյաճագ իտի, Մաալէսէֆ իշարէթ իթտի վէ եավաշ սէսլէ, «Եալընըզ տէյիլիզ» տիմէսի իւզէրինէ, կէնճ գըզ վալիտէսինին իշարէթլէ կէօսթէրտիկի Թարաֆա տէօնտի, վէ գարանլըգ իչինտէ Րօժէնի Թանըմագլա, պաղըրաճագ իտի, կիւճ հալ իլէ քէնտիսինի զապթ իթտի, վէ գալպինին չըգարտըղը չարպընթըլարը Թէսկին իթմէք իւզրէ իքի էլլէրինի կէօքսիւ իւզէրինէ վազ իյլէտի:

50

Պատէնու մէզպուրէ՝ հէման անլաշըլամաեաճագ սուրէթտէ գայիֆ պիր սէս իլէ,

— Սէօզլէրիմի... սիզ պուրատամըսընըզ, մօսիէօ... տէտի:

Րօժէ՝ ըճճա վէ նիհաէթ խոտըճէսինէ պիր հարէքէթ իթտի: Կապրիէլ իսէ, սէօզլէրինէ տէվամլէ,

— Պէն սիզի մէնն իթմիշիմ հալտէ, սիզ պուրատա... վալիտէմին եանընտա տէյի պէկլէմ իյլէտի:

Րօժէ.— (տիզլէրինի էկէրէք.) Օ՜հ, աֆվ իտէրսինիզ, աֆվ իտէրսինիզ... պիլմէզտինիզ... էկէր պիլսէնիզ...

— Հիչ պիր շէյ պիլմէք իսթէմէմ... Եալընըզ շուրասընը խաթըրլամաղընըզը րիճա իտէրիմ, պէն սիզէ, պէնի Թէքրար կէօրմէկ շալըշմամանըզը րիճա իթմիշ իտիմ... վալիտէմին նէզտինտէ հիչ պիր Թէշէպպիւսթէ պուլունմամանըզը նիհաէթ իթմիշ իտիմ, վէ սիզէ «Պէնի ունութմայըզ լազըմ տըր, պէնի ունութուրսունուզ» տէմիշ իտիմ:

— Սիզի ունութմամագ մը... սիզի ունութմագ գապիլ մի տիր:

— Իսթէրսէնիզ հէր շէյ գապիլ տիր:

— Մատամ Պէրնարա սէօյլէտիկլէրիմի պիլմէզսինիզ:

— Թէքրար խահիշ իտէրիմ, հիչ պիր շէյ պիլմէք իսթէմէմ:

— Լաքին գալպիմին սըրրընը քէնտիսինէ պէհան իթմէք իսթէտիմ, անըն իչին, սիզին իչին պիր սաատէթ, մուսաատէ իտէր մի տիր:

— Սիզէ պու գատար րէճալար վէ նիհաէթլար իթտիկիմ հալտէ, օ սըրրը քիմսէյէ պիլտիրմէմէլի իտինիզ: Մօսիէօ, սիզ մէյսուսուզ, գիւրա էօմրիւմիւզտէ սիւքիւն ու էմնիյէթէ մալիքիզ... սիզ, վալիտէ վէ պէն, սիզինքի կիպի սէվկիլէրիզ վէ պաշգա պիր շէյ արզու իթմէյիզ: Միւմթազ պէյլէ կէլինճէ, օ տա պէնիմ չալըշմամ Թէէմին իթմիշ տիր:

— Չալըշմագ մը...

— Էվվէթ, մօսիէօ, պէնճէ չալըշմագ տալահը իֆթիխար իտէրիմ: Մալիք օլտուղումուզ հալէն ֆազլա պիր շէյ իսթէմէմ... Վալիտէմ՝ պէնի սէվտիկինի էլպէթթէ սէօյլէտինիզ, վալիտէմ տախի մասում, նէ ճէվապ վէրտիկինի պիլիրիմ: Շիւպհէսիզ սիզէ, պիզիմ, էմաթ քիմսէլէր օլտուղումուզ վէ սիզին իլէ պիզիմ արամըզտա կէշիլմէզ պիր ուչուրում պուլունտուղունու սէօյլէմիշ տիր: Վալիտէմ սիզէ, հիչ պիր սէպէպլէ քէնտիսինտէն այրըլամայաճաղըմը, անըն էնկինինտէ մուհաֆազաթ իթտիկինի վէ պունտան պէնիմ գալպիմէ քիֆայէթ իթտիկինի վէ ունուտմանըզ պաշգա քիմսէյի քէտէրլէնտիրմէյէ, համթա էվլէնմէք արզուսունտա տուրուլմամաղըմը էլպէթթէ սէօյլէմիշ տիր:

—Պունլարըն ճիւմլէսի տէ հագլը էկէր իթի հագ, մօսիէօ:— Տէրսէնիզ, պիլիրքէն հաչատըգ օլտուղումուզ չու սէպէպէ ամպիսինէ պաշգա պիր շէյ մըտըուլմէք... հիչ պիր շէյ իսթէմէմ... հիչ պիր շէյ գապուլ իթմէմ...

— Թէնհալընը Թէսամիւհէ սիզէ համթա իթմիշ օլան, անճագ սիզին իչին հասրէթ վէ իֆթիխարլէ գէնտիսինի սահիլ խոտէն, րէճա իտէրիմ, իլէսիւ Թէլէֆ իյլէմէքտէն սաղըմնըզ պունլարը մի գափմագ իթմէյիզ:

Կապրիէլ, տալղըն, հէման ախշամը Թալէմատ օլաճագ տէրէճէտէ ագլամագ տիլէտի աշըկ օլունմուշ պիլիր տիւշիւնճէլէրին, «Պէնի սէվէրիմ, պէնի հասրէթիմ չիւրատ իթտիկիմ» տէյի նէզտինտէ գալմաղա պիր իշարէթ իթտի, վէ քէլիմէյի պերաէրէք պիր իւրրէտ պարմագ հալինէ քէլտի, վէ պէսնին պէրի պէյլէպէրի տուրտի:

— Էվվէլ:

— Իսթիմի... սէօյլէթիմի սիզէ Թաղ-մին իթիօրում:

— Իսթէյէմ... սիզին իսթէտիկինիզ պէնի ունուլթմագ տըր... պունու գապիլ Թալէպ իթմիշիմ տիր:

— Ա՜հ, պու րէք գալմըշըգ տըր... րէք պէլքի իմքանսըզըգ տըր... տէօնէ Րօժէ վէ պատէնու Մաալէնէ խիթապէն, — Մատամ, պարի սիզ մէրհամէթ խոտին... հագքըմտա Թէվասսութ խոտին... պու պապատա սիզ րէճա իտէրիմ...

Մաալէն.— Մօսիէօ, պու խուսուստա պէն պիր շէյ սէօյլէյէմէմ վէ սէօյլէմէմէլիյիմ: Գըզըմ, քէնտի գալպինին հարէքէթինէ սըրաբըլմըշ տըր: — Էկէր հագ գըյմանլըգ տէրսէմ, իխթիմալ ավաշգըտան էօյլէ խոսմամ իթթիրիրքոր: Էկէր Թէպլիֆլէրինիզի րէտտ խոսնորսա իս, վազիֆէսի էօյլէ համէօրիքոր: Սիզէ պիլտիրմիշ խոտիմ... Կապրիէլին, պարա էվլէնմէմէք գարար վէրմիշ օլտուղու մալիւմ տըր:

Կապրիէլ.— Ամա՛, իշխանիմ օլմամասընտան, մօսիէօ: Իսթէր իքիմիզ իկիմիզ իչին տէ րէֆ միւշքիլ օլան պու միւքալէմէլէրի տէվամ իթմէկտէ պիր ֆայտա կէօրմէքտէ, իզին վէ գաչըրաէրէք, պիր մաթէմ իկ սէպէպ օլուրսա, պէն լէ պիր վազիֆէ իլէ աղլամագ իսթէրիմ: Պէլլի պիր աքիպէթ պէքլէմէ քի, էն սօն քիւլլիյէթի ԱՍԼԱ օլաճագ տըր:

Րօժէ.— (հէյէճանընտան նաչի սէսի գըրըլարագ.) Ասլա՛ մը...

— Միւմքինսիզ օլան պիր խուսուստա իսրար իթմէք իչին իւրաք իթմէյինիզ:

— Պու սէօզլէ սէօյլէմէկին... տիւշիւնիւրսինիզ:

— Զաթէն տիւշիւնմիւշիւմ տիւր:

— Հիչ օլմազսա իւմիտ իթմէկէ միւսաատէ իտին:

— Նիչին սիզէ, օլամայաճագ պիր շէյի իւմիտ իթտիրիրիմ:

— Պու իւմիտ սամիմիյէթ Թաշըտըգլարիմ:

Կապրիէլին աւթըգ գումլէթի գալմամըշ, ատըմը գայըգ իթմէք տէրէճէսինէ կէլմիշ:

— Գարարըմ կէրի ալընմազ սուրէթտէ միր, տէտի:

Րօժէ, հըչգըրըգլարագ,

— Կէրի ալընմազ սուրէթտէ մի տիր... Ա՜հ, սիզին հիչ մէրհամէթինիզ եօգ իմիշ... պէնի էօլտիւրմէք իսթիօրսունուզ, տէյի պէհան իյլէտի:

Պատէնու պիչարէ ալտըգլարը, քէօզլէրինտէն ագըճագ եաշլարը կէօրմէմէլէրի իչին, մէճպուրէն Թուրուլ իլէ տըշարը Թիրլադը:

Կապրիէլ, եէյսիլ վէ քէտէր իլէ,

— Նէ՜ գատար միւզտարիպ օլուեոր... նէ՜ գատար մուգտէտէր պուլունուեոր... քէնտիսինի հէմ պէտպախթ իտիօրում, հէմ Թէսէլլի իթմէմէլի խոսմայորում... տէտի:

(Տէվամը)

ՊԱՆԳ ԷՄՊԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէսի 10,000,000 լիրա

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ԻՏԱՐԷՍԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՏԸՐ

Իսթանպօլտա Եէնիճամի մէյտանընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 206 նումէրօլու տաիրէտէ պիրէր չիւպէսի վար տըր:

Լօնտրա վէ Բարիզտէ պիրէր պաշլըճա խարիճիէսի մէվճուտ տըր:

(Շիւպէլէր)

Ատալիա,	Ատանա,	Այտըն,
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էտիրնէ,
Էնգուրէ,	Պաղտատ,	Պէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Գօնիա,
Լարնագա,	Գահիրէ,	Մէրսին,
Մոսուլ,	Ուշագ,	Ֆիլիպէ,
Բօրսաիտ,	Րուսճուգ,	Սէլանիք,
Սամսօն,	Իզմիր,	Սօֆիա, Թրապիզօն

Պանգը Օսմանի, Թահվիլաթ վէ եա, պուտուն միւմաթիլ էվրագ տէբօզիթօ խաբուլ իթմէք իլէ, հէր նէվի եազըհանէ մուամէլէսի, մուգապիլինտէ մուաջէլէն վատէ իլէ վէ եա հիսապը ճարի իւզրէ աւանս իթրազ, վէ սէնէտաթը Թիճարիէ րէէսկօնթօ, վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպիէնին պաշլըճա շէհիրլէրի իւզէրինէ չէք բօլիչա վէ գրէտի սէնէտլէրի վէ Թէլկրաֆ էմիրլէրի քէշիտէ վէ հիսապը ճարի քիւշատ վէ Թահվիլաթ իլէ գիւբօնլար իշպու վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպիէտէ գուբօն վէ սէնէտ Թահսիլը, պօրսա էմիրլէրի իճրա, վէ մէզքիւրճաթ իլթիզամ վէ ֆիրգալիթ խոտէր:

Պունտան պաշգա պիր սէնէ վատէ իլէ հիսապը 2 պչ., 6 այլըգ վատէ իլէ հիսապ 1 ֆայիզ իլէ ագչէ գապուլ խոտէր:

Իսթանպօլ չիւպէսի, պալէտան պէհան օլունան մուամէլաթտան պաշգա, էմթաա իւզէրինէ ագչէ իգրազ իլէտիկի կիպի, էմանէթէն եախուտ սաաթէ Թէվտի օլունան էշյայի Թիճարիէի տախի գապուլ խոտէր:

Պէյօղլու չիւպէսի էմթաա մուամէլաթը միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, եօգարըտա զիքր օլունան պիլճիւմլէ մուամէլաթը իյֆա, վէ պունտան պաշգա Վիլ տը Բարի, Րումէլի չըմէնտիֆէր Թահվիլաթը վէ Եունան պանգասը, Եունան վէ սաիրէ կիպի բիւանգօլու Թահվիլաթա աիտ ալըմ ու իթա մուամէլաթընը իճրա խոտէր:

Իսթանպօլ վէ Պէյօղլու չիւպէլէրի Րումէլի չըմէնտիֆէր Թահվիլաթը բրօմէսլէրի տախի ֆիլուրիթ, վէ պանգանըն մէմալիքի Շահանէ իլէ Գալէնտէրխանէտաքի չիւպէլէրինին քէֆալէթէ նէզտի վէ 50 լիրատան գատար օլմագ իւզրէ 100տէ 3 ֆայիզ մուգապիլինտէ հիսապը ճարի իլէ ագչէ գապուլ խոտէրլէր:

Ուֆագ հիսապը ճարիլէրէ Թէէտիէնաթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանգասը 100տէ 3 պչ. ֆայիզլէ միրասլա, վէ 100տէ 3 ֆայիզլէ Ալմանիա աէվլէթի էօհամընտան այնի գըյմէթտէ պիր միգտար Թախսիս իթմիշ տիր քի, իշպու էօհամ Թէվտի օլունան ագչէնին ըէֆալէթ օլարագ աէրճա պիր տուրիէտ սալը պուլունմագտա տըր: Թէվտի օլունան ագչէնին միգտարը արթըգճա Թէէտիէնաթ ագչէսինին տէ միգտարը արթար:

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

28 օգոստոս

Էօհամը ումումի	Ղչ.	26	30
Տէվլէթի Ալիէ Րէժի		312	50
Րումէլի չըմէնտիֆէրի	Ֆր.	102	
Թահվիլաթը Օսմանիէ		437	
Օսմ. պանգասը սէնէտաթը		528	
Օսմ. Սիկիթ. շիրքէթի	Լ. Օ.	3	97
Րէժի ագսիօնու		13	13
Տէրս. Թրամվայ գոմբ.		5	80
» »	Թահվ. Ֆր.	478	
Տէրսաատէթ Րըխթըմ		461	
Թրամվայ		82	

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՍԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 գչ.տան	Ղչ.	Բր.
Պէշլագ մէճիտիէ ֆարգը	108	5
Մէթալիք	099	
Ինկիլիզ լիրասը	110	02
Ֆրանսըզ ալթունը	87	23
Բօլ	90	20
Ֆըրմից	51	08
Գարպօն գայմէսի	8	58